

این جشنواره از کجا وارد زندگی ما شد؟

خسرو دهقان

(۱) مثل هر پدیده دیگری جشنواره فجر هم در معرض قضاوت کارشناسان و عموم مردم قرار دارد. ممکن است کسی از فلان داوری خوشش بیاید یا نیاید یا فلان فیلم را بیسندد یا نپسندد. مردم، منتقدان و کلا هر مخاطبی حق دارد در مورد جزئیات جشنواره قضاوت و داوری کند. ولی به نظر من تفاوت خیلی بنیادین و جدی بین جشنواره‌های فجر وجود ندارد. من یک نگاه را به جشنواره فجر دارم از اوایل دهه ۶۰ تا امروز و فر داه.

(۲) جشنواره فجر در دوره‌های مختلف با سلیقه‌های مختلف دبیران و مدیران مختلفش برگزار شده. در دولت‌های مختلف با وزرایی که هر کدام سلیقه و نگاه خودشان را داشتند بر پا شده، ولی به نظر من این رفتار و آمد دولت‌ها و دبیران تأثیر بنیادینی بر جشنواره فجر نداشته. بعضی‌ها خیلی علاقه‌مندند که بگویند امسال نسبت به پارسال ترکیب داوران بهتر یا بدتر بود. انتخاب فیلم‌ها نسبت به دوره قبلی مناسب‌تر بود یا برعکس می‌شد انتخاب‌های شایسته‌تری داشت. این طور صحبت‌ها همیشه درباره جشنواره فجر وجود داشته ولی به نظر من اینها خیلی مهم نیست. جشنواره فجر از یک روز شروع شده، با فراز و فرودهایش به زندگی‌اش ادامه داده و بهرغم همه سلیقه‌ها و کم و کاستی‌ها و غیره همچنان به مسیرش ادامه می‌دهد.

(۳) سینمای ایران با همه ابعاد و دسته‌بندی‌های مختلفی که برایش در نظر بگیریم، از سینمای رسمی و فیلم زیرزمینی و غیره که واردش نمی‌شویم، به عنوان یک کلیت یک جایگاهی در سراسر جهان دارد. یعنی هر جشنواره جدی و مهمی در جهان دوست دارد در قفسه‌اش محصولی از سینمای ایران را هم داشته باشد. مثل یک سوپرمارکتی که صاحبش دوست دارد یک قفسه‌اش را هم به یک محصولی اختصاص دهد، آن سوپرمارکت، آن جشنواره یک قفسه‌اش را اختصاص داده به سینمای ایران. یعنی سینمای ایران مد روز هر جشنواره‌ای است. فارغ از اینکه آن فیلم خوب باشد یا بد، ما بپسندیم یا نپسندیم، مشکلاتی داشته باشد یا نه، مسائل سیاسی داشته باشد یا نه، مجوز داشته باشد یا نداشته باشد، که ما وارد این بحث‌ها نمی‌شویم، به صورت کلی، سینمای ایران در جهان صاحب حرمت و جایگاهی است. نه شهر یا کشور خاصی، نه راست و نه چپ. نه میانه و نه بالا و نه پایین. به صورت کلی مادر جهان و جشنواره‌های سینمایی جهان صاحب کرسی هستیم.

(۴) در حال حاضر تعداد جشنواره‌هایی که در جهان برگزار می‌شود بسیار زیاد است. به طوری که شما شاید هیچ کشور و شهری را در جهان نمی‌توانید سراغ بگیرید که جشنواره نداشته باشد. از شرق تا غرب، از شمال تا جنوب، از قاره آسیا تا آفریقا، از آمریکای لاتین تا اروپا همه جا جشنواره وجود دارد؛ طوری که جشنواره تبدیل به بخشی از زندگی شده و انقدر زیاد شده که دیگر نمی‌شود تعدادش را بشمارد. اگر قرار باشد که ما شرح مختصری از هر جشنواره بنویسیم، در یک صفحه و یک عکس هم برایش بگذاریم حاصلش چندین و چند جلد کتاب قطور چهار صد، پانصد صفحه‌ای می‌شود؛ کتاب‌هایی که فقط بتواند جشنواره‌ها را در سطح جهان معرفی کند. مثلاً در کره جنوبی در هر شهرش جشنواره‌های مختلف وجود دارد و نام خیلی‌هایش اصلاً به گوش ما نرسیده است. اینها نشان‌دهنده اهمیت، نقش و جایگاه جشنواره‌های سینمایی است و اینکه جشنواره بخشی از زندگی روزمره ما شده است.

درباره سروش صحت که صبحانه با زرافه‌ها را در جشنواره امسال دارد

دیوانه وار

ناهدید پیشور

بازیگر و نویسنده آیت‌های طنز مهران مدیری، با کارنامه‌ای پر و پیمان و متنوع، یکی از مهم‌ترین سرگرمی‌سازان تلویزیون، سینما و شبکه نمایش خانگی دهه اخیر بوده است. سروش صحت با نوشتن و بازیگری توأمان وارد صحنه شد و به مرور و با استمرار و تلاش مداوم صندلی خودش را یافت. کارنامه مفصل تلویزیونی‌اش، محصول آزمون و خطاهای بسیار و کسب تجربیاتی است که او را به جایگاه امروز رسانده است. کارگردان ۵۸ ساله‌ای که در طول ۳ دهه خودش را مدام در معرض قضاوت عمومی قرار داد و با گذر از ۵۰ سالگی سبک و سیاق دلخواهش را یافت و صاحب امضایی شد که هم در نخستین ساخته‌اش «جهان با من برقص» مشهود است و هم در سریال «مگه تموم عمر چند تا بهاره». جور دیگری فیلم و سریال ساختن و یافتن سبک شخصی‌ای که در عین حال مخاطب هم داشته باشد، محصول سال‌های طولانی نوشتن و بازیگری و کارگردانی است. سروش صحت هنوز هم به عنوان بازیگر در فیلم‌های دیگران حاضر می‌شود. (در جشنواره امسال به عنوان بازیگر، فیلم «بی‌بدن» را هم دارد). همچنان فیلمنامه می‌نویسد و در صنعت فیلم و سریال حضور دارد. صحت با دومین ساخته بلند سینمایی‌اش به جشنواره امسال آمده که نام عجیبی دارد و احتمالاً فیلم عجیب و غریبی هم هست. «صبحانه با زرافه‌ها» یکی از فیلم‌های مهم فجر چهل و دوم است و خیلی‌ها به تماشایش خواهند نشست.

این داستانی است که باید از انتها روایتش کرد؛ از «صبحانه با زرافه‌ها» که پربازگرتین فیلم جشنواره امسال هم هست. بهرام رادان، هادی حجازی‌فر، هوتن شکیبا، پژمان جمشیدی و بیژن بنفشه خواه، ترکیب جالب توجهی را شکل داده‌اند که با هدایت سروش صحت، احتمالاً باید منتظر یک غافلگیری دیگر از جنس «جهان با من برقص» و «مگه تموم عمر چند تا بهاره» باشیم. یک کمدی متفاوت و دیوانه‌وار انتظاری است که از کارگردان «صبحانه با زرافه‌ها» می‌رود؛ فیلمی پرماجرا و پر از قصه‌های فرعی و شخصیت‌هایی که می‌آیند و می‌روند و تأثیر خود را بر اثر به جا می‌گذارند. این فیلمی است که در نهایت برای تماشاگر ساخته شده است. فیلمی که بهرام رادان را دارد که یک تجربه ناکام (بی‌پولی) و یک آزمون موفقیت آمیز (بارکد) را در زمینه حضور در فیلم‌های کمدی در کارنامه دارد. پژمان جمشیدی که نقشش در فیلم تازه صحت کوتاه است، به عنوان یکی از مهم‌ترین بازیگران این سال‌های سینمای ایران در فیلم حاضر است و هوتن شکیبا ستاره سریال پربیننده سروش صحت (لیسانسه‌ها) هم با تجربه‌ای بیشتر مقابل دوربین صحت رفته است. بازی هادی حجازی‌فر احتمالاً یکی از غافلگیری‌های فیلم تازه صحت خواهد بود.

فانتزی و رویاپردازی و غافلگیری؛ سروش صحت با همین ابزار کارش را پیش می‌برد. چند کار اخیر صحت محبوب منتقدان و تماشاگران طبقه متوسط بوده‌اند. نه سریالش در شبکه نمایش خانگی عامه پسند بوده و نه فیلم سینمایی‌اش. ترکاندن گیشه و شکستن رکورد ببیننده، تا امروز مسئله سروش صحت نبوده. باید دید «صبحانه با زرافه‌ها» چه طعمی دارد.

